

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE

KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

SZERKESZTI:

Dr. BOROS GYÖRGY

FŐMUNKATÁRS: TARCSAFALVI ALBERT

TARTALOM:

Természet imája tanítson imára. (Vers) <i>Vári Domokos</i>	81
Az első lépés. <i>Kovács Lajos</i>	82
Fekete Gábor főgondnok úr kitüntetésé	84
Kiss Endre	86
Könny. (Vers.) <i>Ürmösi Károlyné</i>	88
A mi katonáink.	88
A sinfalvi harangok visszhangja. <i>Balázs András</i>	90
Egyházi és iskolai mozgalmak: Királyi kitüntetés. — Halálozás. — Elhunytak. — Hová mennénk	91

megvigasztalódni. — A kolozsvári. — Azok a katonák! — A konfirmáló ifjúság. — Szépen haladunk! — 113-ik örökös alapító! — 50 éves találkozó. — A fiók-egyleti pénztárnokokat. — Felényire kell leszállítanunk. — Fénysugarak. — Gyermekvédelmi. — Keresi. — Hirt kértünk. — Szerk. izenetek.	
A bágyoni nőszövetség	94
Nyilvános köszönet	95
Nyugtázások	96

A D. F. E. örökös alapítói.

1. Dr. Brassai Sámuel 400 K.
2. Báró P. Horváth Kálmán 700 K.
3. Hajós János 220 K.
4. Fekete Gábor Kolozsvár.
5. Dr. Bedő Albert Budapest.
6. Könyves Kálmán Rt. Bpest.
7. Székely László Torda.
8. Ürmössy Jenő Kolozsvár.
9. Csegezy Mihályné Albert Ilka Torda.
10. Raffay András Abrudbánya.
11. Dr. Boros György Kolozsvár.
12. Toroczkói egyházközség.
13. Ferencz József püspök.
14. Koronabank Rt. 60 K.
15. Benke Elek adótárnok Sz.-keresztúr.
16. K. Nagy Béla Kraszna.
17. Farkas Józsefné emléke.
18. Boér Gergely Kolozsvár.
19. Raffay Zsigmond Verespatak.
20. Imreh József Verespatak.
21. Borbély Sándor igazgató Vác.
22. Dr. Székely Ferenc Budapest.
23. Bonceza Miklós Bpest 160 K.
24. Dr. Kőváry László 120 K.
25. Nagyiklódi Tischler Mór Kolozsvár.
26. Mikó Dezső Abrudbánya
27. Thoroczkay Vencel. Guraszáda.
28. Kovács József Hmvásárhely.
29. Kovács Józsefné Hmvásárhely.
30. Ajtay Jánosné H.-almás.
31. Sipos József m. kir. adótárnok.
32. Merész Gyula festő Kolozsvár.
33. Nagy Balázs Torda.
34. Dr. Balogh György Torda.
35. Pap László Székelyudvarhely.
36. Székely Miklós Torda.
37. Kisgyörgy Sándor Vargyas
38. Botár János Budapest.
39. Magyar Leszám. és Pénzváltó Bank.
40. Id. báró Daniel Gábor főgondnok.
41. Dr. Nagy Károlyné Abrudbánya.
42. özv. Pálty Jánosné Csegez.
43. Csegezi-Taar Balázs emléke.
44. Csegezi Taar Balásné emléke.
45. Balogh József m. kir. főellenőr Kol.
46. özv. Simon Ferencné Kolozsvár.
47. Pálfi Márton tanár Kolozsvár.
48. Reitter Aladárné Kolozsvár.
49. Péter Sándor és neje Bitai Mária.
50. Arkossy Lajos Kolozsvár.
51. Dr. Ferencz József Kolozsvár.
52. Székely János mérnök Kolozsvár.
53. ótordai Weress Sándor Kolozsvár.
54. Szentkirályi Ferenc Sz.-keresztúr.
55. Csegezy Mihály gondnok, Torda.
56. Ballok Károly Kolozsvár.
57. Pákey Lajos Kolozsvár.
58. Dr. Közma Endre közjegyző.
59. Dr. Pálffy József ügyvéd Kolozsv.
60. Gyulay Arpád, kir. tan. Kolozsvár.
61. Lipkay Arturné Gál Ilona Bpest.
62. Dr. Hintz Györgyné Kolozsvár.
63. Dr. Ferenczy Géza Nagyajta.
64. Székely László 200 k.
65. Báró dr. Daniel Gábor Budapest.
66. Báró Daniel Lajos Vargyas.
67. Péterffy Zsigmond Kolozsvár.
68. Végh Jánosné Mezőtóháti.
69. Kolozsvári egyházközség.
70. Tibáld József lelkész emléke.
71. Özv. Tibáld Józsefné S.-Sztgyörgy.
72. Józán Miklós esperes Budapest.
73. Abrudb. Nagy Elemér Szentkereszt.
74. Joó Elek és neje Siménfalva.
75. Dr. Erdődi Endre orvos.
76. Vári Albertné Kolozsvár.
77. Özv. Szentpéteri Gáborné Kolozsvár.
78. Arkossy Béla Selmecebánya.
79. Dr. Szathmáry Pál 200 K.
80. Dr. Várady Aurél Kolozsvár.
81. Bartha János torockói presbiter.
82. Kovács Imre lelkész és neje Bágyon.
83. Varga Dénes főgyimn. tanár Torda.
84. Fekete Ferenc takpt. igazgató Torda.
85. Sófalvi Sándor főpénztáros Torda.
86. Kún Sándor (Kolozs 102. táb. posta.
87. Egy unitárius lelkész.
88. Fazakas Lajos esperes.
89. Csongvay Lajos köri gondnok.
90. Létay Balázs emlékalapítvány 67 K.
91. Matskásy Lajosné Farkas Juliska.
92. Dr. Várady Aurél Kolozsvár.
93. Dr. Binder Emilné sz. Fazakas Jolán.
94. Diményné Imets Lidia emléke.
95. Pál Ferencné Imets Róza.
96. Pál Ferenc esp. lelkész Oklánd.
97. Dr. A. Kiss Ernő hadnagy.
98. Ifj. Sári József hősi halott emléke.
99. Kövendi Nagy Miklós és neje.
100. Dr. Gspann Károly orvos Apahida.
101. Ferencz Józsefné alelnök Kolozsv.
102. Fanghné Gyujtó Izabella emléke.
103. Tóth Olivérné Sigmund Gizella.
104. Dr. Arkossyné Sigmund Ilona.
105. Néhai Gál Dénes eml. Nyárádsz.
106. Enlaki Sala Sámuel emléke.
107. M. Májai Ervin hadn. emléke.
108. Tóth György és neje Bölön.
109. Egyházközség Bölön.
110. Bedő Béla kjegyző Nagymoha.
111. Dr. Sztkat. Bálint Gábor emléke.
112. Katonák emlékalapja.
113. Szabédi konfirmáltak alapítványa.
114. Pap Zsigmond Benczéd.
115. Almási Ferenc igazg. Toroczkó.
116. Vernes István titkár Toroczkó.
117. Botár István pénztárn. Toroczkó.
118. Szentgericei konfirmálók.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE

KIADJA: A DÁVID FERENCZ EGYLET

SZERKESZTI:

Dr. BOROS GYÖRGY.

FŐMUNKATÁRS:

TARCSAFALVI ALBERT

Előfizetési ára : 3 korona. Egy szám ára : 30 fillér. Egyleti tagok 5 évi kötelezettséggel, egy évre 2 koronát, a lapért 1 koronát, összesen 3 koronát fizetnek. Örökös alapítói díj 100 K. Minden pénz Gálfi Lőrincz egyleti pénziárnokhoz küldendő Kolozsvárra.

Természet imája tanítson imára.

Irtta: **Vári Domokos.**

Ha tavaszi hajnal virág-mezőn halad,
Mikor roppan a fű harmat terhe alatt
S ha a virág kelyhén kelő pillangót lát
S vissza csókolhatja a nap forró csókját,
Megsejti, megérzi,
Szavakkal nem kérdi, hogy hol van az Isten?
Hiszen róla beszél,
Tavaszi enyhe szél, fű, fa, virág, minden!

Hogyha lombba szökik az erdőnek fája,
Hogyha madárcsalád kis fészket tesz rája,
Ha csermely csergéssel versenyt énekelnek,
Ha fellármázói az erdei csendnek;
Lármájuk visszhanjga
Zugja, tovább adja, hogy itt van az Isten ...!
... S amint imát mondnak ...
Levele a lombnak szintén imát zizzen ...

Imában zengedez a bérc és a halom
Istent keresően, bizalom-gazdagon ...
Természet imája, tanítson imára,
Nőjön a lelkeknek egetverő szárnya,
S higyjük, hogy segít Ő: lelkek lelke Isten
Értsük meg, hogy nagyobb
Nála igazabb, jobb földön, égen nincsen!

Az első lépés.

(A brassói egyházközség érdekében.)

A keserves menekülés hányódásait kezdjük feledni s otthonunkban szenvedett veszteségeinket, kitől amint lehet, pótolni. Örvendünk, hogy a föld, melyet elveszíthetőnek egy percig sem hittünk, ismét a miénk s mi kettőzött erővel foghatunk hozzá félbehagyott munkáink folytatásához. Bár a siker is kettőzött lehetne, hogy ne volna hiábavaló küzdelmünk és reménykedésünk!

Valami nemesebb nyugtalansággal van tele a lelkünk, mely mozdulásra int. Nem egyéni, vagy családi gondok miatt, mert azok nem tartoznak a világ elé, nem a háboru fejlődése és kimenetele miatt, azt nálunk nélkül is elintézik a katonák és diplomata, hanem egyházközségünk élete, jövője és egész fejlődése miatt, hova az isteni gondviselés órállóknak, ígéhirdető, alkotó és építő munkásoknak állított. E miatt van tele a lelkünk valami nemesebb nyugtalansággal, melyből nem panasz, nem zugolódás, hanem erő és reménység fakad.

Tudjuk, hogy a brassói unitárius egyházközség gondja egyetemes egyházunké is. De nemcsak a nagyoké és vezetőké, hanem a kicsinyeké, a tagoké is kell legyen. Hisz alig van olyan egyházközség, melyből több-kevesebb család vagy egyes ember ne élne Brassóban, itt keresve boldogulását. Brassó gyűjtőállomása a hivatali, ipari, vasuti vagy gyári szolgálat által szülőfalujoktól, templomuktól, rokonaiktól elszakadni kényszerült unitáriusoknak. Altaluk, mint valami táviró-dróthálózattal vannak összekötve az egyházközségek Brassóval. Elmegy-e ezeken a drótokon a kiáltó szó közel és messze s mindenfelé? S talál-e megértő lelkekre a legszentebb nyugtalanságból táplálkozó akaraterő?!

— Nyolcadik éve, hogy a brassói unitárius egyházközség szinte 25 évi leánykodás után anyává lett: rendes egyházközséggé alakult. Negyedszázad kitartó küzdelmének, lelkesedésének és áldozatkészségének a jutalma volt ez. Kétségtelenül nagy lépés a fejlődésben. Azóta van helybenlakó lelkész, aki a hivekkel állandóan érintkezésben állhat s fenntarthatja — ahol szükség felébrsztheti — az érdeklődést, mely mint volna énekvezérünk is, ha jönne a béke áldása. De elég-e mindez a rendes egyházközség életműködéséhez, ha hiányzanak a rendezettség egyéb fontos, nélkülözhetetlen feltételei? ha hiányzik különösen a templom, aztán a pápi lakás? Imádkozni más felekezet templomába járunk. Esőben, hóban, szélben félórakig a templom előtt ácsorgunk, míg az Úr háza ajtója számunkra is megnyílik, hogy lelkünk megnyugvást, kielégítést találjon. A lelkész két év alatt második helyen lakik, ami elsősorban a hivek szempontjából érezhetően hátrányos. Lélek-

számunk 1100—1400 között van; 90—100 elemi iskolai, 30—40 középiskolai, ugyanannyi iparos tanulóink száma s évről-évre több. Mondhatjuk-e mégis joggal, hogy rendes egyházközség vagyunk? Ahány kérdés, annyi „nem” a felelet.

Amig a többi magyar, szász, oláh templomok mellett nem épülhet fel az egy Isten tiszteletére a mi Sionunk is; amig állandó lelkészi lakás nem lesz, addig lételünk homályba van burkolva s legfeljebb vagyunk, de létünkéről tudomást alig vesznek. Amig egy meghatározott helyen időről-időre össze nem gyűlhetünk s eszméinket őszintén és nyilvánosan nem hirdethetjük, szóval amig önállóságunkat erőteljesen ki nem domboríthatjuk, addig nem mondhatjuk s mások sem tekinthetnek úgy, hogy rendes egyházközséget alkotunk.

Hogy valóban azzá legyünk: *az első lépést megtettük*. Kéréstünkre a város kedvezményes áron (ingyen egyetlen felekezetnek sem ad) templomépítési célra alkalmas területet ajánlott fel. A város közepén, szép helyen, a magyar rész kezdetén. Érdemes építész-mérnökünk — Pákei Lajos — már a szükséges rajzot is elkészítette, melynek alapján a város a területet átadhatja. Hogy a háború minden ily tervet akadályozó izgalmai között legalább az első lépés sikerét biztosítsuk, áldozatkész hiveink a megvételre szükséges néhány ezer koronát összeadták, remélve, hogy a béke jöttén a második lépés megtételéhez szintén teljes erővel láthatunk hozzá.

A második lépés sikeréhez azonban jóakarátú segítőkre van szükségünk. Ezeket keressük már jóelőre, hogy az út — az alkalmas pillanat elérékezése — vigyázatlanul ne találjon. Mi dolgozunk és áldozunk tehát tovább. De szeretnők, ha ügyünket minél többen felkarolnák. Tudatában vagyunk ugyan a lelki élet nagy megpróbáltatásainak s az élet sokirányú nehézségeinek, — hisz együtt érezzük és hordozzuk, — mégis áldozatot kérünk, mely templomunk felépülését lehetővé tegye. Hogy éppen most kérjük, nem játszás ez a tüzzel Jót tenni mindig szabad. Székely testvéreink, birtokos és iparos atyánkfiai anyagi helyzete talán sohasem volt kedvezőbb mint most. A feleslegből pedig mindig jutott, ha volt aki adja. Akiben van jóakarát, áldozatkész lélek s általában segítségre való készség, az sohasem tehetett könnyebben jót, mint most. Akinek vesztesége van a háboruban, próbálja azáltal is enyhíteni fájdalmát, hogy tehetsége szerint áldozatot hoz egyik fejlődésre hivatott, de legszegényebb egyházközségünk részére: a brassói templomra. Akit a jó Isten nagyobb csapástól megóvott, rójja le halálját ez által.

Megérti-e a szíves olvasó, megértik-e egyházunk hivei, barátai, hogy mit akarunk? Cselekedjék ki-ki szíve szerint s adja tovább a megértő lelkeknek kérő szónkat!

Megértitek e elkészítársaim, hogy Brassóban szükség van

unitárius templomra? Egy-két buzdító, biztató szó a maga helyén és idején, váratlan sikert hozhat! Lám a Kalvineum javára napról-napra ezrek folynak be s ép mostanság a legtöbb, mert fel van karolva az eszme.

Jöjjetek hát mindnyájan, segítetek megépíteni a mi Jeruzsálemünk kőfalait! Izrael fiai is hajdan egyik karukkal harcoltak, a másikkal építettek. Mi egyelőre nem is falakat akarunk, csak téglákat kérünk. A béke tán elég erős lesz összerakni azokat. — Min-dig igaz marad az ige:

„A jókedvű adakozót szereti az Úr!”

Kovács Lajos,
brassói unitárius lelkész.

Fekete Gábor főgondnok úr kitüntetése.

Kevés hivatalfőnök részesül olyan általános megbecsülésben és tiszteletben, a melyet Fekete Gábor kir. táblai elnök élvezett és élvez. A kitünő és rendkívül sok oldalú jogászt, kiegészíti és egész emberré teszi a szeretetreméltó, kedves és lekötelező emberbecsülés, a mit tőle mindig megkapott a legalsóbb rendű alkalmazott is. Egyházunknak már 10 éve egyik főgondnoka. Mindig közfigyelmet és általános tetszést vivott ki felszólalásával a gyűléseken és alkalmi szónoklataival.

Nagy érdemeit a királyi kegy szépen méltányolta, midőn v. b. t. t. valóságos belső titkos tanácsossá tette. Ezt elhunyt királyunktól kapta.

Mostani királyunk a háboru alatt teljesített hazafias szolgálataiért a polgári I-ső osztályu hadiérdemkereszttel tüntette ki. Ezek egyházunknak is dicsére és dicsőségére válnak. E. K. Tanácsunk üdvözölte is főgondnokát levélben:

Sz. 14—1917.jk. Nagyméltóságú főgondnok Úr! Az Egyházi Képviselő Tanácsnak mai gyűlésén a főtisztelendő püspök úr azzal az örvendetes hírrel kedveskedett, hogy királyunk Ő Felseje Nagyméltóságodnak a háború tartalma alatt teljesített hasznos szolgálatai elismerésül a polgári I-ső osztályú hadi érdemkeresztet adományozta.

Szerettük volna gyűlésünkben élő szóval tolmácsolni Nagyméltóságod előtt Egyházi Képviselő Tanácsunk összes tagjainak rendkívüli nagy örömet és jól eső érzését, de legnagyobb sajnálatunkra gyengélkedése ebben megakadályozott. Mi mindnyájan nagy figyelemmel kísértük és elragadtatással láttuk azt a kiapadhatatlan lelkesedést, azt a lankadást nem ismerő munkásságot, azt a hazafias buzgóságot, melyel Nagyméltóságod bármilyen nehéz körülmények között is részt vett minden olyan mozgalomban, a

mely akár a közmívelődést, akár a jólétet, akár pedig a háborútól sujtottak fölsegélyezését tűzte ki célul.

Büszkének éreztük magunkat, hogy a Zita királyné Öfelsége legmagasabb elnöksége alatt Pro Tanssylvania címen a mi véreinkért, a mi hitbéli testvéreinkért megindított szervezkedés kezdeményező gyűlésén Nagyméltóságod teljesítette az elnöki vezetést.

Ez a munka nagyon talált Nagyméltóságodnak polgári magas állásához, székely h zafias lelkületéhez, de nekünk igaz büszkeségünkre szolgált, hogy ezt a gyönyörű tiszteletet a mi kis egyházunk főgondnoka töltötte be. Köszönjük mind azt a fényt, a melyet ezuttal is egyházunkra árasztott.

Midőn a szép kitüntetés alkalmából szívünk szerinti melegséggel üdvözljük Nagyméltóságodat, egyben kérjük a mindenható égi Atyát, szeresse Nagyméltóságodat atyai kegyelmével és egészségének mielőbbi teljes helyreállításával örvendeztessen meg mindnyájunkat.

Fogadja Nagyméltóságú főgondnok úr a Magyarországi Unitárius Egyház Képviselő Tanácsának

Kolozsvárt, 1917. évi május 9-én tartott üléséből legszívélyesebb üdvözlését.

Ferencz József,
unitárius püspök.

Dr. Boros György,
főjegyző.

Erre a főgondnok úr küldötte a következő választ, melyhez mi azt csatoljuk, hogy az Isten hozzá vissza közénkbe minél előbb.

A főgondnok úr válasza

Apostoli királyunk kegyelme és Kormányunk bölcs megfontolása nemcsak a katonák hős tetteit, hanem a polgári élet harcainak küzdelmeit is meglátja, értékeli és ezzel elismeri létjogosultságát annak a lélekbéli törvénynek, hogy a hazáért nemcsak meghalni, de érette élni is tartozunk.

Annak tudatában, hogy a hazánk iránti törhetetlen hűséggel, a szív és ész emberszerető fegyvereivel vívott harcaimat mély vallásosságom tette könnyen elviselhetőkké és talán sikeresekké: örömmel állapítom meg, hogy a királyi kegy sugarai a képviselő tanács tagjait is érik, mint a kik szeretett Egyházunk javára való együttműködésükkel a Hitben felemeltek és ezzel még kedvesebbekké tették előttem a szeretet vallásának parancsait.

A szeretetteljes üdvözlő szavakat hálásan köszönöm.

A képviselő tanács működésére Isten áldását kérve, a képviselő tanács minden egyes tagját igaz szeretettel köszöntöm.

Kolozsvár, 1917. évi május hó 16. napján.

Fekete Gábor,
v. b. t. t. kir. ítélőtáblai elnök.

Kiss Endre.

Kiss Endre oklándi körjegyző, mint zászlós, — behívást nem várva — 1914 október hó elején önként vonult be a 21. honvéd gyalogezredhez s még akkor esett el (1915 március 5.), amikor a halál a legbővebb aratást végezte a harctéren. Kolozsváron pár hónapot mint kiképző tiszt működött. Csakhamar hadnagyi rangot kapott. November

végén virágcsokrok és zászlók között vonultak ki

Kolozsvárról s mikor a pályaudvarhoz értek, a legénység ragaszkodásának és szeretetének kifejezésül vállaira vette fiatal tisztjét. A 25 éves fiatal ember csodálatosan kivételes ragaszkodását bírta embereinek. Minden közemberét testvérenek tekintette.

A Kárpátokban erős harcok folytak. Az orosz sereg a galíciai mezőkön fokozatosan nyomult előre. Katonáink Gorlicze és Tarnow irányában testükkel tartották fel az ellenséget. —

Przemysl bekerítve. Sikertelen erőfeszítések tételnek elérésére. Az említett két helység között Czieczkovicz város határán vonultak keresztül, egymástól kisebb-nagyobb távolságban mind az ellenség, mind a mieink lövészárkai. A mi árunk mögött Jankásan ereszkedik le a völgy Czieczkovicz város felé. Itt ott levágott fenyőfákból készült fedezékek. Elszórtan tanyai épületek. Egy szegény lengyel földmives kunyhója, mely később gránátlövéstől porrá égett, a Kiss

Endre fedezéke. Ide, a lövészároktól alig harminc lépésnyire szokott visszavonulni főhadnagy társával, ha időt szakíthattak erre. Kiss Endre itt írja leveleit már akkor betegen fekvő édesanyjának, apjának és testvéreinek. Az orosz lövészárok egy jó ködobásnyira van a mienktől. Árkunk előtt drótakadályok, aztán egy patak medre, a túlsó parton fenyőerdő, az orosz fedezék. Március 5-én délben Kiss Endre fedezékéből a lövőárokba megy. Az árok szélén állva figyeli az orosz állásokat. Gépfegyverek golyózápóra s a fiatal hadnagy, aki annyi sikeres rohamot vezetett, a vastag hóréttegbe

lehanyatlik. A tüzeléstől megközelíthetetlenül, vérző fejjel pihen. Az esti sötétben holttestét beviszik Czieczkoviczba. Másnap délután 1 órakor a templom körüli temető nyugati szögletében temetik el. Ott alussza kilenc tiszttársa mellett a hősök örök álmát.

Kiss György és neje Imets Katalin öt gyermeke közül a legkisebb volt Kiss Endre. A közbecsülésben álló családőknek legfőbb törekvésük az volt, hogy gyermekeikből hasznos polgárokat neveljenek. Ettől sem fáradságot, sem költséget nem ki-

méltek. Az idegeiben megtámadott édesanyát mélyen sujtotta legkisebb fiának halála. Az odaadó, páratlanul gondos munkás édesanya, kinek családja a legszebb házi erényeknek volt mindig tiszta tükre, egy év múlva követte fiát a halálba.

Az édesanyát és hős testvért a hátramaradt férj Kiss György, gyermekei Kiss Sándor kolozsi lelkész, dr. Kiss Jenő kir. törvényszéki jegyző (jelenleg orosz fogoly), Agyagásiné Kiss Katinka és Kiss Béla gyászolják.

Az Unitárius Közlöny a hősnak és édes anyjának ennyiben ohajtotta megörökíteni emlékét.

Könny.

Ha úgy néha szememből könny pereg,
Ne faggassatok, ne kérdezzetek
Elmondani szóval azt nem lehet,
Hogy mi fakaszt ily drága gyöngyszemet!...

Talán egy édes fájó álmódás,
Mit meg sem érthet rajtam kívül más?...
Ott él a lelkem titkos rejtekén,
Edes gyönyörrel féltve őrzöm én.

Talán egy dal, a melynek szava nincs
És nékem mégis, mégis drága kincs;
Mert ott ringatja fájó lelkemet,
Ott... ott... az édes tűnt idők felett.

Vagy tán' a szépnek kristály csöppje ez,
Mely szent forrásból alá permetez
S lelkem sugára — amint áttöri —
Szívem fölé a szivárványt szövi?!...

Ürmösi Károlyné.

A MI KATONÁINK

TUDÓSÍTÁSOK A NAGY VILÁGHÁBORÚ RÉSZTVEVŐIRŐL

Dr. **Kiss Ernő** (árkosi) hadnagy, kolozsvári tanárunkat a Signum Laudissal tüntették ki.

60. **Gálffy Zsigmond** főhadnagy az olasz frontra ment.

717. **Kelemen Ferencz** h. gy. e. hadnagy, ki 1916 október óta másodszer van künn az orosz fronton, még márciusban megkapta az I. oszt. ezüst vitézségi kintüntetést.

194. **Baranyai Lőrincz**

Sikereiért kétszer kapott dicséretet s kintüntetésre terjesztették föl. Május végén hadnagy lett és szabadságon volt.

1127. **Árkosi Geley Kálmán** (Désfalva) kadettaspirant az gy.-ezredben. Kolozsvári kollégiumunk VIII. osztályából, 1915 október 15-én vonult be Szebenbe, hol első kiképzését nyerte. 1916 májusában ment ki az olasz harctérre, hol két hónapig a

front mögött s aztán Arsiero közelében a fronton szolgált. Legutóbb sikerrel végezte kolozsvári főgimnáziumunk érettségi tanulmányát.

1128. **Molnár István és Molnár Sándor** désfalvi hitronaink a nagy mozgósítás óta szolgálnak az -ik gyalogezredben. Az utóbbi gépfegyveres. Most az olasz fronton harcolnak.

Búzaházai unitárius katonák.

1. Hősi halált haltak:

1129. **Kilyén Lajos** vadászászlóaljbeli közkatona 1916 őszén az olasz fronton.

1130. **Nagy Imre** honvéd a honvéd gy. ezredben 1914 őszén, Keletgalicziában. Felesége, két gyermeke és leány testvérei gyászolják.

1131. **Marton Mihály** közkatona a gyalogezredben. 1914 őszén orosz fogságba került s ott halt meg. Szülői és testvérei gyászolják.

2 Fogságban vannak:

1132—1140 **Jánosi Gyula** 22. h. e. őrmester és **Kilyén Mózes** 62. h. gy. e. őrmester 1915 tavasza óta. **Kilyén Dénes** 22. h. gy. e. honvéd 1915 telétől. **Kiss Ferencz** 22. h. gy. e. honvéd 1915 tavaszától. **Marton László** 62. gy. e. közlegény 1914 ősze óta. **Tőkés Antal** 22. h. gy. e. őrzető 1915 ősztől. **Tőkés László** 62. gy. e. közlegény 1915 tavaszától kezdve.

3. A fronton küzdenek:

1141—49. **Jánosi Pál** tábori csendőrőrmester. **Jánosi Károly** 22. h. gy. e. közember; 1914-ben kigyengült, 1915-ben megsebesült. Két kitüntetése van. **Jánosi József** 62. gy. e. közember. 1915-ben megsebesült. Jelenleg a fronton egészségügyi katona.

Jánosi Sándor köztüzér az 5. h. tüzérezredben. **Jánosi Sámuel** közkatona a 62. gy. ezredben. **Marton Miklós** honvéd a 22. gy. ezredben. Szerbiában megsebesült. **Marton Lajos** közkatona a 62. gy. ezredben. **Marton Benedek** közkatona a 12. tüzérezredben. **Marton József** őrzető a 62. gy. ezredben.

1150—1155. **Marton Dénes** közlegény a 62. gy. ezredben. **Marton József** szanitész a 62. ezredben. **Kilyén Ferencz** járásőrmester. tábori csendőr Szerbiában. **Kilyén József** és fiai **Ferencz** és **Károly**.

1156—60. **Kilyén Dániel** 22. h. gy. e. közember. **Kilyén Miklós** közkatona a 62. gy. ezredben. **Kilyén Dénes** honvéd 22. h. gy. e. **Kilyén Sándor** 62. gy. e. őrzető. **Kilyén Gergely** 62. gy. e. közlegény.

1161—60. **Kilyén Pál** 22. h. e honvéd tizedes. Szerbiában megsebesült. **Ambrus Sándor**, **Kilyén Gábor**, **Kovács Miklós**, **Nagy Mózes**, **Szütő János**, **Szütő József** és **Béres Lajos** közlegények a 62. gy. ezredben. **Béres Ferencz** hidász.

Közli: *Jánosi Károly*.

A sinfalvi harangok visszhangja.

Egy igen kedves dologról értesítjük olvasóinkat. A Közlöny februári számában szó volt a sinfalvi leányok adományáról és a kis harangunk elbucsztatásáról. A Közlöny kiment a harctérre és ott hogy miképen olvasták arról egy ideérkezett levél tanuskodik. A levél jött egy teljesen ismeretlen unitárius bakától Balla Klárikának és szól a maga valóságában a következőképen:

1917. II/21.

Kedves Klárka!

Bocsánat, hogy mint ismeretlen bátorkodok magácskának írni, de igazán nem tudnám elmulasztani hogy ne értesitem arról, hogy mik itten a messi harcmezőn valamennyi unitárius fiuk végig olvastuk az Unitárius Közlönyből mindazokat a szép és áldozatkészségüket, hogy mily szépen megáldva elküldték a kis harangjukat katonának. Igazán annyira örülünk, hogy milyen szívvél és áldó szavakkal küldték hozzánk segítségül.

Fogadják mindannyian unitárius leányok hálás köszönetünket és forró üdvözlötünket a messzi Keletgalicziában szenvedő unitárius magyar bakáktól.

Korp. Ekárt István

Igy szó! a levél; azt hiszem igen szép bizonyága annak, hogy a lövészárokban érző szív is van a szép, jó és hasznos iránt. Másodszor bizonyága annak, hogy mi olyan dolgot cselekedtünk a hadikötvényes árva-alap létesítésével és a harang-bucsztatással, ami feltétlenül jó hatással van az unitárius emberre. És amit legelől kellett volna tán említenem: a Közlönynek missioi hatása az „unitárius magyar bakákra“ a vérözönben is megvan, valahányszor lélekből-lélekhez szól.

Mondhatom, hogy az innen-onnan jövő elismerő nyilatkozatok között ez a levél a legkedvesebb emlékünk lesz, melyet az alap irataihoz is csatoltam és a levéltárban is elhelyeztem.

A másik elismerés — a többek között — jött Székely László ny. unitárius lelkész úrtól, ki kijelentette, hogy a leányok ezen szép buzgóságát azzal kívánja honorálni, hogy az alapítványukat kiegészíti 1000 koronára.

Ezeket kívántam tudomásra hozni.

Sinfalva

Balázs András,
lelkész.

Egyházi és iskolai mozgalmak

Királyi kitüntetés. A háboru tartama alatt végzett sikeres nagy munka jutalmául a királyi figyelem egy törekvő és jeles tehetségű unitáriust ért, dr. sepsikillyéni Czakó Jenőt, a honvédelmi minisztériumban s. titkárt. A II. oszt. polgári hádiérdemkeresztet kapta. Örömmel üdvözljük és hisszük, hogy többször is lesz alkalom sikereiről megemlékezni.

Halátozás.

Benczédi János mőcsi áll. elemi isk. igazgató-tanító és a mőcsvidéki tanítói kör elnöke — mint részvétellel értesülünk — hosszas, kínos betegség után meghalt. Három évtizedre terjedő tanítói lelkes munkásságának méltó elismerése az az általános részvét, mely koporsója mellett megnyilvánult. A köztisztletben álló férfit a helybeli hatóságok vezetői és tisztviselői, az egész község lakossága s a vidéki tanítói testület kísérte utolsó útjára május 20-án. Özvegyén és egyetlen leányán kivül gyászolja elmulását a közoktatásügy, melynek a nemzetiségi órálmó módon hosszú ideig buzgó harcosa vala.

Elhunytak. Id. Lőrinczy Dénesné Pálffy Anna tordai esperesünk édes anyja május 25-én 76 éves korában rövid súlyos betegség után. Egy valóban jó asszony és áldott anya volt. Hátra maradt nagy családja méltán siratja.

Hová mennénk megvigasztalódn e nehéz időkben máshova, mint kis templomunkba mi budapesti uni-

táriusok. Áldozó csütörtökön is telve volt kis templomunk a konfirmáció alkalmából. »Hiszek, vallok« hangjai mellett kezdődött meg az istentisztelet, mely után *Józan* Miklós esperes imája következett. Ezután dr. *Ürmőssy* Gyula egyházi éneke következett, amelyet *Ürmőssy* Ilonka énekelt orgona kíséret mellett. A növények kikérdezése után *Józan* Miklós esperes tartott buzdító beszédet az ifjusághoz. Az urva csora osztását hegedün és orgonán előadott egyházi ének tette ünnepevényessé. Végül Botár János az egyház képviselője tartott beszédet, köszönetét fejezve ki Józan Miklós esperesnek fáradhatatlan tevékenységeért és megdicsérve az ifjuságot a jó elkészültségért. A Dávid Ferenc emlékkönyv szétosztása után véget ért a lélekemelő ünnepély. Mindenki azzal a reménnyel távozott: Feljő még az Úrnak nagy és becsületes napja.

U. L.

A kolozsvári Unitárius Egyház községben 1917 május 17-én 54-en konfirmáltak, 32 fiu, 22 leány. A menekültek közül is többen voltak itt. Az új testamentumot és Dávid Ferenc Életrajzát kapták emlékül Ürmősi Károly konfirmáló lelkészttől. Ferencz József püspök úr kedves főpásztori beszéddel köszöntötte a kedves ifjú sereget.

Azok a katonák! Hős és furcsa nép valának régenten a székely katonák, de mit mondjunk most a gyilkos háború három eszten-

dős viaskodásai után! Hogy hősök egész világ tudja és hirdeti. Hogy verekedni tudnak az ellenség sirva gondol rája. De hogy olyan hálásan áradozó szívök van, azt látjuk mi szerkesztők, a kikhez minden héten, de sokszor napról-napra érkezik levelök. Ezek a hősök nemcsak vért áldoznak, hanem szívet s abban szeretetet is. Egészen megható a két korondi testvér levele:

1917. V./14. Mt. Szerkesztő ur! Azért a sok fáradozásokért a mit a harctéren levő katonáért tesznek Isten segedelmét és áldását kívánom önöknek. Mert nagyon jól esik ha az ember olvashat szerető egyházáról. Alig várjuk, hogy megjöjjön az a szép Unitárius Közlöny. Most mi ketten vagyunk egy családból itt mint ikertestvérek. 1914 augusztusban jöttünk ki a harctérre, mint közhuzások, most előléptettek tizedesnek mindkettőnket. Megkaptuk a II. oszt. ezüst vitézségi érmet. Most itt vagyunk Bukovinába Jakobéni és Kirlibaba közt. Udvarhely megyében Korond községbe születünk. Talán oda vissza többé nem is térünk. Maradunk hálás tisztelőik Kovács András és Kovács Imre tizedesek.

A mi kedves tanárunk a főhadnagy és szerény Pap Domokosunk ime így ír és így cselekszik:

Nagytitst. Szerkesztő ur! A Dávid Ferencz Egylettől annak idején 100 kor. tiszteletdíjat kaptam volt a Dávid Ferencz népies életrajzának megírásáért. Ezt az összeget *örökös alapítói díjban* örömmest visszafordítom. Méltóztassék az alapítványt apám nevében *Pap Zsigmond Benczéd nyilván-*

tartani és az U Közlönyt az ő címére ezután is küldeni. Harctér, 1917 május 20 mély tisztelettel Pap Domokos. Lám ilyenek a mi katonáink!

A **konfirmáló ifjúság** belépett a Dávid Ferencz Egylet munkásai közé. Először Szabédrről kaptuk az örvendeztető hirt, most Szent-Gericéről küld Keresztesi Dénes lelkész 25 kor. 10 f. az ott konfirmáltak filléreit „unitárius jótékonycélra“. Mi nem használjuk föl, hanem letesszük örökös alapítványul a Dávid Ferencz Egyletbe. Az Egylet küldi emlékkönyvét a konfirmációra. Jól illik a kedves serdülő ifjakhoz, hogy ők az Egyletnek adják filléreiket, mert növeli a tőkét és elősegíti az Unitárius hitépfő irodalom terjesztését. A szt.-gericei konfirmálók 118, örökös alapító.

Szépen haladunk! A D. F. E. örökös alapítói egyre szaporodnak *112.* Katonák emléklapja. *113.* Szabédi konfirmáltak alapítványa. *114.* Pap Domokos tanár főhadnagy édes atyja nevére. *115 - 117* három torockói lelkes hívünk: Almási Ferencz takarékpénztári igazgató, Vernes István takp. titkár, Botár István takp. pénztárnok. Nem azok az emberek áldoznak, a kiknek sok pénzük van, hanem azok, akiknek jó szívük és megfontolásuk van

113-ik örökös alapítványt: „A szabédi konfirmáltak“ adományozták az alapra 1917. évben: Biró Róza (Kislekence) 4 korona, Rend Lajos, Nagy Ferenc, Pál Sándor, Fodor Sámuel (Lajosé); Varga Mózes, Csécs Lajos (mezőrücsi), Varga Zsigmond, Simon József (mező-

kölpényi), Szász Ferenc, Nemes Lajos (mezőbándi), Sz. Nagy András, Fekete Sándor, Nagy Zsuzsanna, Barabási Erzs, Bota Ágnes, Szilágyi Poli, Kis Lila, Kl. Nagy Ilka, Iszlai Ella, Székely Erzs, Csécs Róza, Rend Eszter, Szócs Zsuzsanna, Bányai Erzsébet, Moldován Zsuzsanna, Kis Poli 1—1 korona, Bota Zsuzsanna 60 fillér, Balla Róza, Szász Ilona 50—50 fillér, Pápai Gergely (mezőrücsi), Dávid Géza, Fodor Sámuel, Kardos Ágnes ref., Bota Ferenc, Horváth Poli 40—40 fillér, Kis Zsuzsa ref. 30 fillér, Virág Ferenc ref. (mezőpagocsi), Horváth Lila 20—20 fillér, 30 fillérrel kiegészítve 35 kor. *Kelemen György*, lelkész.

Ebből is azt látjuk, hogy ahol akarat van, ott mód is van. Köszönjük a buzgóságot!

50 éves találkozó. Kedves Barátom! Szives emlékezetedbe idézem a 40 éves találkozómról irt „Emlékkönyv“-em tartalmából azt, hogy a 10 év előtt megjelent tanuló-társak elhatároztuk, hogy 1917. év június hó utolsó vasárnapján az osztálytársak 50 éves találkozóra Kolozsvárt, az unitárius kollégiumban ismét egybegyűljenek. Kérlek légy szives velem az eljöveteledre vonatkozó elhatározásodat mielőbb közölni, egyszerűs mind eddigi élet-történeted rövid vázlatát egy iven megírni, elküldeni s lehetőleg a találkozóra meg is jelenni. Igaz barátod: Török Árpád.

A fiók-egyleti pénztárnokokat kérjük vegyék tudomásul, hogy a D. F. E. pénztárába 1916. évtől kezdve 2 K 20 fillért kell beküldeni. Ebből 1 korona a lapért jár. Arra is

sürgetve figyelmeztetjük, hogy július 1-étől kezdve a lapért 2 korona, tehát egy fiók-egyleti tag után 3 K 20 fillér fog kelleni. A lap ára 1917 július 1-től kezdve 4 kor. lesz.

Felényire kell leszállítanunk az Unitárius Közlöny terjedelmét, ha mindenki nem siet beküldeni régi és ez évi tartozását. Már megirtuk, hogy a lap előállítási ára a papir és munkás hiánya miatt háromszor, sőt négyszer magasabb. Olvasóink elismerhetik, hogy némelyeknek több évig küldöttük, holott a fizetéssel hátralékban voltak. Az ilyen szivesség ideje lejárt. Sürgetjük a tartozás beküldését s ismét jelentjük, hogy a második félévben, juliustól kezdve 4 koronát kell fizetni. A hátralékosok 1916-ra 3 és 1917-re 4—4 kor.-t fizetnek.

Fénysugarak címen a magyar gyermekek számára egy újabb kötet jelent meg a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság kiadásában. — Szerkesztette Raffay Sándor társulati titkár. A könyv tartalma a gyermek gondolatkörének megfelelően van összeválogatva. De nem csak szórakoztat és gyönyörködtet, hanem mindig nevel is. A könyv mindvégig kedves és megragadó. Elbeszélései és meséi, legendái és háborus esetei csak úgy, mint költeményei, mind nemes, hazafias és erkölcsös nevelő hatást váltanak ki. Eredeti és művészi képek illusztrálják. Bolti ára 5 korona.

Gyermekvédelmi tanfolyamra négy unitárius nő jött Kolozsvárra: hadi-özvegy Balázs Jánosné, Ébert Andrásné, Keresztesi Dénesné, Németh Istvánné. 1 tanítóné, 3 lelkészné.

Keresi az unitárius kollegium könyvtára a Brassai Sámuel könyveit. Főképpen a tankönyveire volna szükség. Akinek olvasóink közül volna, ha bár csonkán is, ajándékozza meg vele az unitárius kollegium könyvtárát.

Hírt kérünk Széll Péterről, a kit lapunk megelőző (5.) száma sajtóhibából Szék-nek hirdetett.

Szerk. izenetek. *Tellm. I.* Nem hiszszük, hogy lapunkat Oroszországba a foglyoknak továbbtanának, mert levelet is csak német vagy entent

nyelven, cenzurázva küldenek el. *Többeknek* a háborús drágasági segély 12.000 K. volt. Az E. K. Tanács a kiosztást a bekért esperesi vélemények alapján, s a háború és a menekülés terhei tekintetbe vételével a családi viszonyok szerint osztotta ki 15 lelkész kapott 300—300 K., 26 lelkész 200—200 K., 2 lelkész 150—150 K., 20 lelk. 100—100 K. Egy hatos bizottság készítette a tervet hosszas fontolgatás után. Absolut igazság a földön nincsen!

A bágyoni nőszövetség

Kiss Juliska óvónő vezetésével szép és szívetmegható, kedves kis ünneppel tartotta meg március tizenötödikét. A lányok sikeres és ügyes előadása után, Kovács Imre lelkész beszédet intézett a jelenlevőkhöz, különösen a nőkhöz szólva, rámutatott arra, hogy bár a haza nehéz megpróbáltatásnak tette ki a nőket a mostani súlyos helyzetben, lelkesítsen és buzdítson az a tudat, hogy a magyar nők a multban is, nemcsak tűrést és áldozatkésztséget tanúsítottak, hanem fegyvert ragadva életök kockáztatásával is védelmezték e szent haza földjét.

A bágyoni hadiárvak és munkaképtelenné vált rokkant katonák részére az ünnepély után önként adakozás folytán begyűlt 101 korona. Fogadják a nemesszívű adakozók ezuton is a legmélyebb köszönetet.

Az adakozók névsora :

Özv. Csép Mihályné 10 korona, Székely Ferencz, Székely Ferenczné, Kis László és neje 5—5 korona. Kovács Imréné, Ifj. Csép F. Tamás 4—4 korona. Ifj. Csép F. Tamás ki a háboru kitörése óta teljesit katonai szolgálatot, jelenleg Bécsben, 14 napi szabadságra van itthon szüleinél, nemcsak azt bizonyítja, hogy jó katona, hanem áldozatkész hazafi is. Kovács Imre, Sikó Pál 3—3 korona, ismételten Sikó Pál a lányok előadásának megjutalmazására és dicsérése képen 5 korona. Sikó Pálné, Jenei Pálné, Székely Mózesné 7. Balog Lajos S., Szép Balázs, Dávid Ferencz, Mátéh Sándor, Székely Anna, Kiss Juliska 2—2 korona. Göncz Matild, Simonfi Tamásné, Csép F. Tamásné, özv. Deutsch Samuné, Csegezi Máténé, Kis Jánosné, László Sándorné, Nagy Mártonné, Nagy Zsófi, Kis Titi, Balog Ida, Balog Juliska M. özv. Baranyai

Józsefné, Balog Mártonné, Balog Anna M. Peszler Róza, Magyarai Ilona, Peszler Biri, Székely Zsuzsika, Balog Anna I. Szép Klára, Körözi Eszti, Simonfi Biri, Csengeri Rózi, Csép Ágnes M. Kimpán Mariska, Kovács Zsuzsika, Balog Anna S. Kovács Klári, Blényesi Anna, Sikó Róza, Csép Titi, Balog Juliska, Peszler Anna, Csegezi Samuné, Luka Leontina 1—1 korona. Kis Laczika, Csegezi Domokos, Kis János, Fehér Mihály, Kovács Ferencz, Szép Anna I. 40—40 fillér, Ferenczi Anna 30 fillér. Csép Giza 20 fillér. Kicsi Csegezi Tamás 10 fillér.

Nyilvános köszönet.

A kénosi unitárius egyházközség aranykönyvétől, hálás elismeréssel és köszönettel egy alapítványról és további áldozatkészegről emlékezünk.

„Kénosi birtokos és ny. jegyző Sándor Mózes és neje Czirják Veri, az egyház jóltevői, múlt évi 300 koronás alapítványukat a folyó évben 9 darab 100—100 koronás hadikötlevél átadásával 1200 koronára emelték. Folyó évi kegyes alapítványuk e szerint 900 korora.

Tették ez alapot a mindenkori belső emberek kepe megváltására oly formán, hogyha ezt az egyház vagy az állam megváltaná is, hogyha kénosi birtokukat eladva, nem lennének kénosi lakosok, vagy ha elhaláloznának, ez az általuk letett összeg évi kamata fizesse a mindenkori papot, kántort, harangozót olyan értékben, miként azt évről évre a kebli tanács meghatározza.“ Ennek megértéséhez nem kell kommentár. Ide is talál a nagy mondás: „Minden Démosthénesnél szebben beszél a tett.“

Sőt látva kegyes alapítók a gabona és fa módfeletti drágaságát s elgondolva, hogy a letett 1200 kor. tőke nem tudja kamataiból egészben szolgálni a kitűzött célt, azt még f. évben annyira kívánják emelni, hogy a tőke ne csorbittassék, hanem annak kamata teljesen fedezhesse a minden évi szükségletet. Itt is mondhatjuk: Jöjjetek és lássátok.

„Meghatva alapítóink eddigi és ezen mostani jóságos cselekedetük által, szívétkből kívánjuk, hogy Isten őket sokáig éltesse s áldjon meg minket bennük olyan áldással, hogy valamelyik unokájuk a kénosi unitárius egyházközségnek oly buzgó és áldozatra kész tagja lehessen, mint amilyen most nekünk Sándor Mózes és neje Czirják Veri.

Kénos, 1917 április hó 20-án.

Fórizs Áron,
gondnok.

Sándor Gergely,
telkész.

Az egylet pénztárába a folyó évi április 24-től május 29-ig előtízetési tagsági díjat fizettek: György János Nagyselyk, Fekete Lajos Szászegerbegy 917 918-ra, Ürmösi Jenő tanár Kolozsvár, Váry Vilma Nyíregyháza, Jacobi Viktor Berlin, Székely Mózes Déva, Tóth István Táboriposta 617, Kriza Ágnes Berettyó-újfalu 917 re, Lőrincy Dénes Székelykeresztur 916—917-re, Székely Ferencné Vargyas 917, ifj. Király István Torockó 911—17, Páll Mátyás Solyomkő, Özv. Darú Andrásné Fűzészgyermat 916—917-re, Tompa Márta Székelyudvarhely 917, Kovács Károly Marosujvár 916—17-re, Szabó János Szarvas, Tózsér András Sárkánytanya, Kendi Istvánné Korond, Szász István Táboriposta 396, 917-re, Konc József Szilágycseh 916—917-re, Vári Albert Kolozsvár, dr. Varga Béla, Nagy Gyuláné, László Gyula, Csiki Gábor, Csifó Salamon, Csifó Salamonné, Csongvai Géza, br. Bánffy Ferencné, Székely Ferenc, Nyirő Gézáné, Rác Mihályné, Kovács Gézáné, Tarcsafalvi Albert, Tarcsafalvi Albertné, Lakatos Ferenc, Lőrincy Dezső, Pál István, Hadházy Sándor, Berde Gáborné, dr. Nyiredi Gézáné, Csegezi Árpád, Simó Pál, Puskás Lajosné, Pap Miklósné, Antónia János, Faigh Erzsébet, Balog József, Europa Kávéház Kolozsvár 917-re, Nagy József, Vass Zsigmond Kolozsvár 916—917-re.

Alapítói díjban fizettek: Létay Balázs emlékére Ferenci Sándor 24. honv. gy. e. 10 K., Váry Vilma Nyíregyháza 10 K., Katonák Emlékalapjára Lőrinci Dénes, Ribcei Nemes Ödön, Kelemen Ferenc 10—10 K., Tóth István 7 K., K. Nagy Miklós Kolozsvár 20 K., Szabédi konfirmálók 35 K., Almási Ferenc, Vernes Ferenc, Botár István Torockó 100—100 K., Pap Domokos Etappenpost 445, 100 K.

Az U. K. költségeire ajándékoztak: Pap Domokosné Dés 10 K., Márton József Firtosváralja 15 K., Pál Ferenc Oklánd 40 K. Fogadják az egylet köszönetét.

A marosköri fiókegylet pénztárába fizettek: Szentmártoni Bálintné Buzaháza 904—915-re, Szentmártoni Bálint 907—915-re, Kövendi János Vadad 908 915-re, Pethő Kálmán, Pethő Mózes Nyomát 912—915-re, Nagy Jenő Jobbágyfalva 915.—916-ra, Benedek János Csokfalva 915-re, Filep Gyula Ikland 915—916-ra, Bedő Árpád, Kiss Albert, Kiss F. István, Dobos György Vadad 917-re, Török Elek Nyárádgálfalva 916-ra, Ifj. Csikó József 917-re.

Kolozsvár, 1917. május 29.

Gálfi Lőrincz.

Az udvarhelyi f. egylet pénztárába 3—3 K tagsági díjat fizettek 1917-re:

Homorodalmás: Egyházközség, Ajtay János, Ajtay Jánosné, Siménfalvi Sándorné (új tag), Péterfy Áron, Péterfy Aronné, Vajda

Antal, Nők-szövetsége, Hermann Józsefné, Györfői Erzsike, Turyné, Hermann Ilona.

Homorodkemenyfalva: Egyházközség. Bedő Albertné, Bedő Albert, Sándor Kálmánné, Sándor Kálmán, Máthé Mihályné (új tag), Máthé Mihály.

Homoródszentmárton: Egyházközség, Zoltán Sándor, Kiss József, Györfői István, Ifj. Szász István, Dombi János.

Gyepes: Barabás András, Péter Ödön, Egyházközség (új tag).

Kénos: Egyházközség, Sándor Mózes, Bálint Balázs, Sándor Gergely.

Székelyudvarhely: Bölönyi Vilmos, Szabó János (új tag).*

Lokod: Egyházközség (új tag), Deák Lajos, Vári Domokos (új tag).

Homoródszentpéter: Egyházközség, Nagy Gyula, Bedő Miklós.

Homorodjánosfalva: Egyházközség, Sigmund József, Kis György, Márkos András (1915—17 évekre) 5 20 K.

Városfalva: Egyházközség, Id. Máthé Lajos, Bartalis Márton (új tag).

Karácsonyfalva: Egyházközség, Bálint Ödön, Barabás Dénesné, Kelemen Lajos.

Abásfalva: Egyházközség, Kádár Lajos, Kádár Lajosné, Gergely Mózes (nagy), (új tag), Szathmáry Ferencz.

Recsenyéd: Egyházközség, Gál József.

Székely-erzs: Barabás Vilmos, Ebert András, Györfői Mariska, Egyházközség.

Homoródszentpál: Egyházközség, Tamás Áron, Ifj. Bartha Mózes, Pap Gáborné, Ürmösi József, Ürmösi Józsefné, Pálffi Ákos, Bencze Gáborné, Bencze Gábor.

Homorodújfalu: Benczédi Pál, Siketes Sándor (1916—17-re), Benedek András (nagy), Özv. Pálhegyi Pálné (1916—17 re), Özv. Sikó Elekné (1916—17-re)

Vargyas: Egyházközség, Dimén Gergely, Kiss Károlyné (új tag), Kiss Károly, Kisgyörgy Sándorné, Kisgyörgy Zsuzsa, Máthé Jánosné Máthé János, Özv. Balázs Jánosné.

Oklánd: Egyházközség, Egyed Albert, Bedő József, Szakács Miklósné, Pál Gyula, Özv. Benedek Imréné, Pollák Ignác, Pál János, Agyagási Sándorné, Bekő Mihály.

Lövéte: Barra Lajos. Összesen: 199 20 K. a közpénztárba küldött összeg.

Ajtay János

az udvarhelyi kör

D. F. f. egy. pénztárnoka.

* A szedőgyerek csodálkozik, hogy a város elmaradt a faluól.

UJDONSÁGOK

FARKAS JÓZSEF EMLEKEZETE

Irta: Pruzsinszky Pá.

Ára 4 korona.

NIETZSCHE és KÁLVIN (ETHIKAI TANULMÁNY)

Irta: Sebestyén Jenő.

Ára 3 korona.

Kaphatók: KÓKAI LAJOS könyvkereskedésében

BUDAPEST, IV., Kamermayer Károly-utca 3.

KOLOZSVÁRI HIRLAP R.T.

KÖNYVNYOMDA

TELEFON

856

KOLOZSVÁRT,

FERENCZ JÓZSEF-UT 85.

Nyomta a Kolozsvári Hírlap Rt. könyvnyomdája Kolozsvárt.